



Balassagyarmati Törvényszék

3.M.70.005/2020/20. szám

A Balassagyarmati Törvényszék a Bódis Ügyvédi Iroda (Cím4) által képviselt felperes (cím2) felperesnek a Hegedűsné dr. Pál Judit (cím3) ügyvéd által képviselt Alperes cégneve Kft1 (Cím1) alperes ellen, elmaradt munkabér megfizetése ügyben indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t:

A törvényszék a keresetet elutasítja.

A perindítással felmerült költségeit felek maguk viselik.

A meg nem fizetett 181.760.- (egyszáznyolcvanegyezer-hétszázhatvan) forint kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül van helye fellebbezésnek, mely fellebbezést a Fővárosi Ítéltáblához címezve, a Balassagyarmati Törvényszéken lehet írásban, az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint benyújtani. Ha a felek a fellebbezést nem elektronikus úton nyújtják be, úgy az hatálytalan és úgy kell tekinteni, mintha fellebbezést nem nyújtott volna be, továbbá a bíróság a fellebbezőt pénzbírsággal sújtja. A másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésben kell előterjesztenie. A felek kérelme alapján sem kell tárgyalást tartani, ha az elsőfokú bíróság ítéletét az eljárás megszüntetése miatt vagy eljárási szabálysértés miatt kell hatályon kívül helyezni; a fellebbezés a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik; a fellebbezés csak a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével, illetve az előzetes végrehajthatósággal kapcsolatos; vagy az ítélet indokolása ellen irányul.

I n d o k o l á s

- [1] A bíróság peres felek nyilatkozatai, valamint a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az alábbi tényállást állapította meg.
- [2] Felperes 2016. augusztus 01. napjától állt alkalmazásban alperesnél, határozatlan idejű munkaszerződéssel, vagonőr munkakörben. Legutolsó elért munkabére bruttó 208.000.- Ft volt. Foglalkoztatása a peresített időszakban az Cégnév Kft. Helység-i telephelyén történt.
- [3] Felperes munkaszerződése rögzítette, hogy készenléti jellegű munkakörben, napi 11 órás napi teljes munkaidő alapul vételével, negyedéves munkaidőkeretben, egyenlőtlen, szükség szerint osztott munkaidőben foglalkoztatták. Személyi alapbére 2019. március 01. napjától magában foglalta a munkaszüneti napon végzett munka pótlékát, a vasárnapi pótlékot, és az éjszakai munka pótlékát is. Munkaszerződése szerint túlmunka végzés esetén a túlmunkával azonos

időtartamú szabadságra volt jogosult, melynek kiadását a munkáltató a munkavégzést követő hónap végéig biztosítja.

- [4] Felperes személyesen 2020. február 03. napján nyújtott be keresetet a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon, mely irat a számon lett lajstromozva. Felperes a végleges kereseti kérelmében az alperes kötelezését kérte elmaradt munkabér címén a 2017. január hótól 2019. december hóig terjedő időszakra vonatkozóan elmaradt munkabér, annak kamata, valamint perköltség megfizetésére. Munkavállalói költségkedvezmény megállapítását kérte. Kereseti kérelmében előadta, hogy a munkáltató nem a munkaszerződésében foglaltak szerint foglalkoztatta, mivel 24 órában dolgozott, havonta átlagosan 240 órát, és nem kapta meg az erre járó éjszakai pótlékot, túlóra pótlékot, a fizetése a minimálbért nem nagyon haladta meg. Pihenő helyiség nem volt, a munkát egy pici örbódében látta el, ahol a kamerák és a tűzjelzők folyamatos figyelmet igényeltek a gyalogos- és a teherforgalom mellett, ezen kívül éjjel járőrözés volt. A munkavégzés nem felelt meg a készenléti jellegű munkakör feltételeinek, ezért a napi 8 órát meghaladó időtartam kikötése érvénytelen. Felperesnek a munkaidőn belül pihenésre nem volt módja, folyamatos figyelmet kellett tanúsítania. Kereseti kérelmét - a jogi képviselő bejelentését követően - a készenléti jellegű munkakör tekintetében az Mt. 91.§ a) és b) pontjára egyaránt alapította, valamint az Mt. 153.§ (1) bekezdés és az Mt. 139.§, az Mt. 140.§, és az Mt. 143. § (1) – (2) bekezdés alapján kérte a bérpótlékok megállapítását. Az okirati bizonyításon túl a kereseti követelése összecszerűségének bizonyítására igazságügyi könyvszakértő kirendelését kérte, valamint a Szolgálati Napló és a Tűzjelző Ellenőrzési Napló bekérése tett indítványt. Felperes a végleges kereseti kérelmét 3.029.335.- Ft összegben tartotta fenn. Ezen túlmenően a kereseti kérelmében jelzett, a szabadsága megállapítására vonatkozó kérelmét nem tartotta fenn.
- [5] Alperes az érdemi ellenkérelmében felperes keresetének az elutasítását, valamint felperes perköltségben való marasztalását kérte. Az írásbeli ellenkérelemhez csatolta a felperesnek a peresített időszakra vonatkozó hóvégi fizetési jegyzékeit, a folyószámlára utalásról készült számlakivonatokat és a havi jelenléti íveket. Alperes előadta, hogy a felperes foglalkoztatásának megfelelően lett megállapítva a munkabér és annak kifizetése megtörtént. Alperes nyilatkozata szerint a 2017-2019. évi Szolgálati Naplók selejtezésre kerültek.
- [6] A bíróság tájékoztatta a feleket a rájuk irányadó bizonyítási kötelezettségről.
- [7] A bíróság a 9/I. számú, jegyzőkönyvbe foglalt végzéssel felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultságát megállapította.
- [8] A bíróság felperes keresetét az alábbiak szerint találta megalapozatlannak.
- [9] A bíróságnak a perben abban kellett állást foglalnia, hogy felperes foglalkoztatása készenléti jellegű munkakörben történt-e, és ennek megfelelően bérpótlékok megilletik-e.
- [10] A bíróság a jogvita eldöntéséhez az alábbi jogszabályokat vette figyelembe.
- [11] Az Mt. 52.§ (1) bekezdés alapján a munkavállaló köteles a munkáltató által előírt helyen és időben munkára képes állapotban megjelenni; munkaideje alatt - munkavégzés céljából, munkára képes állapotban - a munkáltató rendelkezésére állni; munkáját személyesen, az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkájára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások és szokások szerint végezni; a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást tanúsítani; munkatársaival együttműködni.
- [12] Az Mt. 86.§ (3) bekezdés a) pontja alapján nem munkaidő - a készenléti jellegű munkakört kivéve - a munkaközi szünet.
- [13] Az Mt. 91.§ a) - b) pontja alapján készenléti jellegű a munkakör, ha a munkavállaló a feladatainak jellege miatt - hosszabb időszak alapulvételével - a rendes munkaidő legalább egyharmadában munkavégzés nélkül áll a munkáltató rendelkezésére, vagy a munkavégzés -

különösen a munkakör sajátosságára, a munkavégzés feltételeire tekintettel - a munkavállaló számára az általánoshoz képest lényegesen alacsonyabb igénybevétellel jár.

- [14] Az Mt. 92. § (1) bekezdése alapján a teljes napi munkaidő napi nyolc óra (általános teljes napi munkaidő). A (2) bekezdés a) pontja szerint a teljes napi munkaidő - a felek megállapodása alapján - legfeljebb napi tizenkét órára emelhető, ha a munkavállaló készenléti jellegű munkakört lát el.
- [15] Az Mt. 97.§ (1) bekezdése alapján a munkáltató a munkaidőt az egészséges és biztonságos munkavégzés követelményére, valamint a munka jellegére figyelemmel osztja be. A (3) bekezdés alapján a munkaidő munkaidőkeret vagy elszámolási időszak alkalmazása esetén egyenlőtlenül osztható be. A (4) – (5) bekezdés alapján a munkáltató a munkaidő-beosztást legalább egy hétre, a beosztás szerinti napi munkaidő kezdetét megelőzően legalább százhatvannyolc órával korábban írásban közli. Közlés hiányában az utolsó munkaidő-beosztás az irányadó. A munkáltató a közölt munkaidő-beosztást, ha gazdálkodásában vagy működésében előre nem látható körülmény merül fel, a beosztás szerinti napi munkaidő kezdetét megelőzően legalább kilencvenhat órával korábban módosíthatja. A munkáltató a közölt munkaidő-beosztást a munkavállaló írásbeli kérésére is módosíthatja.
- [16] Az Mt. 99.§ (3) bekezdés a) – b) pontja alapján a 92. § (2) bekezdése alapján foglalkoztatott munkavállaló esetén - a felek írásbeli megállapodása alapján - a munkavállaló beosztás szerinti napi munkaideje legfeljebb huszonnégyszeres óra, heti munkaideje legfeljebb hetvenkét óra lehet.
- [17] Az Mt. 100.§ alapján a munkáltató - a felek megállapodása alapján - a napi munkaidőt legfeljebb két részletben is beoszthatja (osztott napi munkaidő). A beosztás szerinti napi munkaidők között legalább két óra pihenőidőt kell biztosítani.
- [18] A bíróság a felek által tett bizonyítási indítványokból a tényállás megállapításához az alábbi okirati bizonyítékokat vette figyelembe: felperes munkaszerződését és annak 2019. március 01. napján kelt módosítását, felperes 2017. 01. – 2019. 12. havi bérjegyzégeit, a kifizetésről szóló számlakivonatokat és a jelenléti íveket, az Cégnév Kft.-nél alkalmazott napirendet, a Szolgálati Napló (Őrutasítás) és a Tűzjelző Ellenőrzési Napló kivonatát, a havi beosztást: Cégnév Kft. 2019. február, a Nógrád Megyei Kormányhivatal Helység-i Járási Hivatala (Járási Hivatal) számú határozatát az alperesnél lefolytatott munkaügyi ellenőrzésről, jegyzőkönyveket az alperesnél 2017-2019. években vezetett őrnaplók selejtezéséről.
- [19] A bíróság a felek által becsatolt iratokat figyelembe vette, a bizonyítási eszközök együttes értékelése és mérlegelése alapján a Pp. 279.§-a alkalmazásával az alábbi megállapításokra jutott.
- [20] Felek egyező nyilatkozata alátámasztotta, hogy felperes készenléti jellegű munkakör betöltésére kötött munkaszerződést alperessel. A perben felperes vitássá tette a 2018. évi jelenléti ívek valódiságát, mely nyilatkozatát nem tartotta fenn. A felek egybehangzó nyilatkozata alapján a becsatolt jelenléti ívek alapján számfejtett munkabér felperes folyószámlájára megfizetésre került.
- [21] Felperesnek a perben több alkalommal tett nyilatkozata alapján a bíróság tényként állapította meg, hogy felperes a számfejtett munkabérén felül rendszeresen kapott „zsebbe” olyan juttatást, mellyel alperes a túlmunkáját ismerte el. A munkaszerződésben a felek - a közösen kialakított órabér alapján - a minimálbérben állapodtak meg, a teljesített többlet munkavégzésért felperes havonta 4.000.- és 10.000.- Ft közötti összeget kapott zsebbe. Alperes a felperesi tényelőadást nem cáfolta.
- [22] A felperes rendkívüli munkavégzését alátámasztja a Járási Hivatal által 2019. februárban lefolytatott munkaügyi ellenőrzése, mely azt állapította meg, hogy 2018. január hótól 2019. február hónapig terjedő időszakban felperes rendkívüli munkavégzést teljesített, és az arra

járó bérpótlékot alperes nem fizette meg. Alperes fenti kötelezettségének az eljárás alatt eleget tett, a bérpótlékot megfizette. Ezen túlmenően, 2019. március 1. napjával felperes havi bruttó személyi alapbérét 208.000.- Ft-ra emelte meg, mely magában foglalta a bérpótlékokat is.

- [23] A bíróság vizsgálta, hogy a felperes foglalkoztatása megfelelt-e az Mt. 91.§ a) és b) pontjában foglalt feltételeknek. Ennek során a tényleges munkakörülményeket vette alapul a felperes által ellátott feladatok tekintetében, és figyelemmel volt a munkavégzésre vonatkozó munkáltatói előírásokra és utasításokra.
- [24] Az alperes által nem vitatott felperesi nyilatkozat alapján megállapítható volt, hogy felperes munkaköri leírás hiányában az alperes által kiadott írásbeli és szóbeli utasítások alapján járt el. Ilyen volt az Cégnév Kft. telephelyén érvényben lévő napirend, amely 24 órára lebontva tartalmazta a napi feladatokat, mely alapján egyértelműen megállapítható, hogy felperes mely feladatokat milyen időtartamban végzett el. Fő feladatai közé tartozott a be-és kiléptetés, a tűzjelző figyelése és az éjszakai járőrözés. A bíróság az Mt. 52.§ (1) bekezdés b) pontjában szabályozott rendelkezésre állási kötelezettség alapul vételével vizsgálta, hogy felperesnek a munkaideje alatt milyen mértékben kellett utasításra kész állapotban, és külön utasítás nélkül is beavatkozásra készen lennie. Felperes jellemzően 24 órás szolgálatot látott el, melyet 48 óra pihenőidő követett. Kivételt képez ez alól a 2018. év júniustól decemberig terjedő időszak, mely alatt kizárólag 12 órás napi munkaidőben végzett munkát. Ezt az időszakot is vizsgálata tárgyává tette a Járási Hivatal, mely eljárás jogerősen az alperes elmarasztalásával zárult. Felperes személyes előadása és a napirend alapján megállapítható, hogy felperes az 5.40-től 7.30-ig terjedő, valamint a 13.30-tól 14.10-ig terjedő, illetve a 22.15-től 22.30-ig terjedő időszakokhoz kötötten látott el napi rendszerességgel ismétlődő, rutinszerű feladatokat, valamint 24 órakor, 2 órakor és 4 órakor teljesített éjjeli járőrözést. A fennmaradó időben eshetőlegesen fordultak elő egyéb feladatok, pl. a levegőztető kompresszor be-és kikapcsolása, hóeltakarítás, tűzjelzés miatti riasztás. Riasztás havonta 3-4 alkalommal fordult elő. A felperes személyes előadása alapján a járőrözésre fordított idő alkalmanként 15 perctől 1 óráig terjedt. Felperes mindezeket túl az őrbódében tartózkodott, ahol az ott elhelyezett kamerák figyelése volt a feladata. Nem alapos az a felperesi érvelés, mely szerint felperes munkaköre azért nem tekinthető készenléti jellegűnek, mert felperesnek a munkaidőn belül nem volt módja pihenésre, és pihenő helyiség sem volt. Az Mt. 91.§ a) pontja szerinti *szövegezésből következően nem az a döntő kritérium, hogy a munkavállalónak munkaideje egyharmadában pihenésre is lehetősége van, hanem az, hogy ebben az időszakban is rendelkezésre kell állnia, azaz olyan állapotban kell lennie, amelyben képes a munkáltatói utasítás befogadására, és annak teljesítésére* (Mt. Kommentár). A munkával nem töltött időszak pihenéssel töltésére az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 117.§ (1) bekezdés k) pontja adott lehetőséget. Az Mt. 86.§ (3) bekezdése alapján a munkaközi szünet a munkaidő része. Így az a tény, hogy felperes a munkaközi szünetet nem tudta igénybe venni, nem támasztja alá a felperesi álláspontot. Mindezek alapján megállapítható, hogy az egyenlőtlen munkaidő-beosztás figyelembevételével a felperes által napközben ellátott, jellemzően rutinfeladatok, valamint a csekély számú éjszakai járőrözés időtartamán túl a munkaidő fennmaradó részében rendszeresen volt olyan időszak, mely nem igényelt munkavégzést, melynek időtartama meghaladta a felperes beosztás szerinti napi munkaideje egyharmadát.
- [25] A bíróság vizsgálta, hogy a felperes által ellátott feladatok - különösen a munkakör sajátosságára, a munkavégzés feltételeire tekintettel - számára az általánoshoz képest lényegesen alacsonyabb igénybevétellel jártak-e.
- [26] A Kúria a készenléti jellegű munkakörnek a munkaidő szabályozás rendszerében elfoglalt különleges jogintézményi jellegére vonatkozóan kiemeli, hogy az általános teljes munkaidőre vonatkozó szabálytól való eltérést az Mt. 91.§ b) pontban meghatározott, alapvetően

munkavédelmi, a munkavállalók munkahelyi biztonság-és egészségvédelmét biztosító rendelkezés teszi lehetővé. Egy olyan megszorító feltételről van szó, amelynek teljesülése esetén a munkaidő mértéke tekintetében alkalmazhatóak a munkavállalóra kedvezőtlenebb szabályok. Sem az uniós jog nem határozza meg közelebbről, hogy mit jelentenek „a munkavállalók biztonság-és egészségvédelméről szóló általános elvek”, sem az Mt. nem tartalmaz magyarázatot az „általánoshoz képest lényegesen alacsonyabb igénybevétel” fogalmának értelmezéséhez, ezért ez csak bírói mérlegeléssel adható meg. (Mfv.10.565/2018/4., EBH2019. M. 30.)

- [27] A bíróság fentiek alapján a munkakör Mt. 91.§ b) pontja szerinti minősítése során figyelemmel volt a munkakör jellegére, a munkáltatói szervezetre, a munkaszervezésre, valamennyi releváns körülményre, különösen a felperes által teljesített munkavégzés során ellátandó feladatoknak a felperesre gyakorolt fizikai és szellemi kihatására.
- [28] Az okirati bizonyítékok és felek előadásának egybevetésével megállapítható, hogy alperesi munkáltató az Cégnév Kft.-nél teljesített szolgálat ellátását egy beosztásban egy fő, munkaviszonyban álló vagyonnőrrel biztosította. A járművek és a személyek be-és kiléptetése során felperesnek főként a biztonsági előírásoknak kellett érvényt szereznie, mint csomagellenőrzés, irodai kulcsok kiadása, behajtási engedélyek vizsgálata, kamionok érkezésének telefonon történő jelentése, vendégek bejelentése, kapu nyitása és zárása, kiviteli engedélyek megírása, távozási engedélyek gyűjtése. Az éjjeli járőrözésre a meghatározott időpontokban a berendezés hangjelzésekor kellett elindulnia. A tűzvédelmi napló kitöltése abból állt, hogy naponta 4 óra körül - és szükség szerint riasztásokkor - az időpont megjelölésével alá kellett írnia a napi rovatot. A felperes által végzett feladatok többségében rutinjellegűek voltak, melyek hatékony elvégzését csekkoló rendszer, számítógép, kamera és telefon segítette. Feladatát önállóan végezte, a munkáltatóval rendszerint telefonon tartotta a kapcsolatot. A munkavégzéssel nem járó időszakokban az őrbódében egyedül tartózkodott. A járőrözés időbeli teljesítése nem volt megszabva, szükség szerint 15 perctől egy óra időtartamig tartott. Felperes fizikai megterhelésről nem tett tényállítást. Mindezekből megállapítható, hogy felperes munkavégzése nem követelt meg állandó, fokozott éber figyelmet és koncentrációt, és nem jelentett fokozott pszichés és fizikai megterhelést. Felperes a közfelfogásnak megfelelő általános munkateherhez viszonyítva sem látott el nagyobb fizikai vagy szellemi igénybevétellel járó feladatokat. Fentiek alapján a bíróság felperes esetében az általánoshoz képest lényegesen alacsonyabb igénybevétel fennállását állapította meg.
- [29] A bíróság jogi álláspontja szerint felperes a rendes munkaidő legalább egyharmadában munkavégzés nélkül állt a munkáltató rendelkezésére, és a munkavégzése az általánoshoz képest lényegesen alacsonyabb igénybevétellel járt.
- [30] Mindezek alapján a bíróság felperes keresetét jogalap hiányában elutasította.
- [31] A bíróság jogalap hiányában felperesnek az igazságügyi könyvszakértő kirendelésére vonatkozó indítványát a Pp. 276.§ (5) bekezdése alapján mellőzte. Felperesnek a Tűzjelző Ellenőrzési Napló bekérésére vonatkozó bizonyítási indítványát abból az okból mellőzte, mert annak a peres iratokhoz becsatolt kivonata alapján a felperesi tényállítás bizonyítható volt.
- [32] Az ügyben a Pp. 20.§ (2) bekezdése alapján a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2020. 03. 31. napjával történő megszűnésével 2020. 04. 01. napjával a jogutód Balassagyarmati Törvényszék, mint munkaügyi bíróság járt el.
- [33] A törvényszék a pertárgy értékét a Pp. 512.§ (2) bekezdése alapján a 3.029.335.- Ft összegben határozta meg. Felperes pervesztes, alperes pernyertes lett. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3.§ (1) bekezdés d) pontja alapján feljegyzett, az

illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 42.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti 181.760.-Ft kereseti illetéket, figyelemmel felperes munkavállalói költségkedvezményére, az állam viseli. A bíróság az alperesi munkadíj megállapítását a Pp. 82.§ (3) bekezdése alapján költségjegyzék előterjesztése hiányában mellőzte.

- [34] A fellebbezés lehetőségét a Pp. 365.§ (2) bekezdés a) pontja és a (6) bekezdés biztosítja. A fellebbezés előterjesztésével kapcsolatos tájékoztatás a Pp. 376.§ (1)-(2) bekezdésein alapul.

Balassagyarmat, 2020. október 21.

Dr. Kerekes Andrea sk.

bíró

a tanács elnöke, az aláírásban akadályozott ülnökök helyett is

Szlezákné Papp Judit sk.

ülnök

Vass Miklós sk.

ülnök